

הלכה נוספת:

אם אמר לשנים: אמרו לסופר ויכתוב ואתם חתומו, שבאופן זה אין לחשוש שמא תשכור האשה עדים שיאמרו לאחרים לחתום, שאין העדים חותמים על הגט אלא אם כן שמעו מפי הבעל עצמו.

רב חסדא אמר: כשר, ולא תעשה כן לכתחילה, גזירה משום שיבואו להכשיר אף באופן שאומר הבעל לעדים שיאמרו לאחרים לחתום, ואז יש לחשוש שמא תשכור האשה עדים שיאמרו לאחרים בשם הבעל לחתום.

רבה בר בר חנה אמר: כשר, ותעשה כן לכתחילה.

רב נחמן אמר: כשר ולא תעשה. רב ששת אמר: כשר ותעשה.

רבה אמר: כשר ולא תעשה. רב יוסף אמר: כשר ותעשה.

ב-10 ואיכא דאפיך להו [ויש שהופכים] את השיטות של רבה ורב יוסף בענין זה.

שנינו במשנה: אמר לעשרה: כתבו גט לאשתי — אחד כותב ושנים חותמין.

תנו רבנן בברייתא: אמר הבעל לעשרה: כתבו גט ותנו לאשתי — אחד כותב על ידי [בשביל] כולם.

ואם אמר: כולכם כתובו — אחד כותב במעמד כולם⁽⁴⁾.

ואם אמר: הוליכו גט לאשתי — אחד מוליך על ידי [בשביל] כולם.

ואם אמר: כולכם הוליכו — אחד מוליך במעמד כולם, שכולם צריכים ללכת עמו.

איבעיא להו: אם לא אמר כולכם, אלא מנה [ספר] אותן הבעל א' ב' ג' ד' וכו', ואמר כתבו גט לאשתי, מהו הדין?

האם בזה שמינה אותם, התכוון למנות את כל המנויים וצריך לכתוב במעמד כל המנויים, או שמא, כיון שלא אמר להם "כולכם המנויים כתובו", לא צריך שכולם יכתבו, אלא אחד כותב בשביל כולם.

רב הונא אמר: מנה [ספר] אותם הבעל — אינו כאומר כולכם, ואחד כותב בשביל כולם.

רבי יוחנן משום רבי אלעזר דמן רומה אמר: מנה [ספר] אותם הבעל — הרי הוא כאומר כולכם, וצריך לכתוב את הגט במעמד כל המנויים.

אמר רב פפא: ולא פליגי! רב הונא ורבי יוחנן אינם חולקים].

אלא, הא [אחד מהם דיבר] באופן דמנה [שספר] הבעל את כולו [כולם], והא [ואחד מהם דיבר] באופן דמנה הבעל רק את מקצתייהו.

אמרי לה להאי גיסא, ואמרי לה להאי גיסא [יש אומרים לבאר את החילוק לצד זה, ויש אומרים לצד זה].

חתם סופר ועד, שפסול. ותירץ, שרק חתם סופר ועד אחד פסלו חכמים, אבל אם יש שני עדים,

4. במשנה נאמר שכולם חותמים. ומקשה הריטב"א, אם כן, גם הסופר חותם, והוי כמו